

Komplikacije šećerne bolesti

Akutne komplikacije:

- Ketoacidoza
- Dijabetička koma
- Neketotična hiperosmolarna koma
- Laktatna acidoza
- Hipoglikemija (glukoza u krvi ispod 2,5 mmol/l)

Hronične komplikacije:

- **Nefropatija** - bolest bubrega koja može završiti potpunim zatajenjem bubrega uz potrebu za dijalizom ili transplantacijom bubrega.
- **Retinopatija** - bolesti očiju koja je vodeći uzrok sljepoće i oštećenja vida u odraslih u razvijenome svijetu.
- **Neuropatija** - bolest nervnog sistema. Oštećenje živaca u kombinaciji s oštećenjem perifernih krvnih žila stavlja šećernu bolest na prvo mjesto uzroka amputacija donjih udova, izuzmemo li kao uzrok posljedice nesreća.
- **Bolesti kardiovaskularnog sistema** - sa posljedičnim srčanim ili moždanim udarom koji su **vodeći uzrok** smrti u dijabetičkoj populaciji.

Trajno održavanje nivoa glukoze u krvi je najdjelotvorniji način sprečavanja hroničnih komplikacija šećerne bolesti.

Temeljni vidovi liječenja šećerne bolesti su:

- **zdravstvena edukacija,**
- **uravnotežena ishrana,**
- **tjelesna aktivnost,**
- **lijekovi (inzulin, tablete) i**
- **samokontrola.**

Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona
Ul. Seadbega Kulovića 6,
75 000 Tuzla
tel. 035307700;
fax:035257467

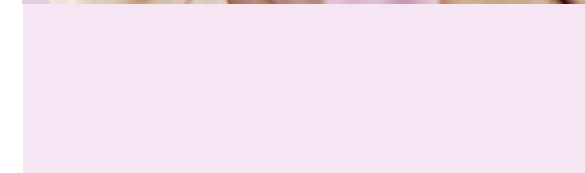
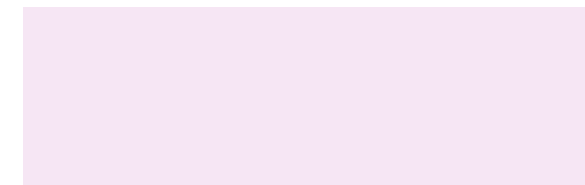

Zavod za javno zdravstvo
Tuzlanskog kantona

ŠEĆERNA BOLEST

Diabetes mellitus

Diabetes mellitus je hronična masovna nezarazna bolest sa poremećajem metabolizma ugljenih hidrata, proteina i masti, a uslovljen je apsolutnim ili relativnim nedostatkom insulina.

Glavna karakteristika bolesti je **povišen nivo glukoze u krvi – hiperglikemija**. To dovodi i poremećaja metabolizma drugih tvari, kao što su masti i bjelančevine.

Zbog čega je **povišen nivo šećera u krvi?**

- zbog prestanka lučenja insulina,
- zbog smanjenog lučenja insulina,
- zbog smanjene osjetljivosti receptora ćelija na

Tipovi dijabetesa

Tip 1 - potpuni nedostatak insulina → trajna ovisnost o inzulinu. Javlja se pretežno kod djece, adolescenata i mladih ljudi. Nastaje naglo i ima sklonost ka nastanku ketoacidoze i hipoglikemije.

Tip 2 - javlja se kad gušterača nije sposobna stvarati dovoljnu količinu insulina da udovolji potrebama organizma ili se proizvedeni inzulin ne koristi učinkovito. To je bolest odraslih osoba, iznad 30 godina starosti, povezana je sa nizom riziko faktora. Početak je postepen, često prikriven i

Gestacijski dijabetes mellitus - hiperglikemiju otkrivenu kod trudnice koja do tada nije bolovala od šećerne bolesti, a hiperglikemija prestaje nakon trudnoće.

Faktori rizika

- naslijeđe
- **preobilna ishrana** - Preteran unos prostih šećera kao što su slatkiši, beli šećer, gazirani sokovi.
- pozitivna porodična istorija
- **gojaznost** - centralni tip gojaznosti nosi veći rizik za morbiditet od perifernog.
- tjelesna neaktivnost
- dob iznad 45 godina
- bolesti metaboličkog sindroma
- psihogeni stres
- **dijabetes za vrijeme trudnoće** - gestacijski dijabetes ili je tek rođena beba bila teža od 4 kilograma i više.
- spoljašnji faktori - virusne infekcije.

Simptomi

Simptomi hiperglikemije su:

- pojačana žeđ,
- učestalo mokrenje,
- suhoća i svrbež kože,
- pojačan osjećaj gladi,
- povećano konzumiranje hrane,
- vrtoglavica, mučnina i glavobolja,
- slabost, malaksalost,
- pospanost,
- gubitak tjelesne mase.
- Vaginalne infekcije kod žena

Dijagnoza šećerne bolesti:

- Ako je u dva navrata glukoza u krvi natašte veća od 7 mmol/L.
- Ako je glukoza u krvi u bilo koje vrijeme tokom dana veća od 11,1 mmol/L.
- Test opterećenja glukozom (OGTT). Vrijednost glukoze nakon 2 sata veća od 11,1 mmol/l također potvrđuje dijagnozu šećerne bolesti.